

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Tos/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010879
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123010879.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Mariána Sninského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13.09.2023 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 3 Tr. poriadku na podklade sťažnosti okresného prokurátora dopĺňa uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 1PP/38/2023 zo dňa 28.07.2023 o výrok:

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona súčasne n a r i a d ť u j e dohľad nad odsúdeným A. B. vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 Tr. zákona odsúdenému u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 1PP/38/2023 z 28.07.2023 podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku a § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zákona odsúdeného A. B. podmienene prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/58/2020 z 06.08.2020 v trvaní 1 roka, z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/172/2017 z 21.02.2018 v trvaní 20 mesiacov v spojení s uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/172/2017 z 12.11.2020 a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/138/2020 zo dňa 22.04.2021 v trvaní 17 mesiacov.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť prokurátor ihneď po jeho vyhlásení. V dodatočne predložených dôvodoch sťažnosti po rekapitulácii výroku napadnutého uznesenia a jeho dôvodov vyslovil, že so záverom vo veci konajúceho súdu o naplnení materiálnej podmienky spočívajúcej v tom, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, nemožno súhlasiť, pretože odsúdený bol viackrát súdne trestaný, pričom v posudzovanom prípade sa čiastočne jedná o špeciálnu recidívu a odsúdený má evidentnú tendenciu nerešpektovať rozhodnutia súdov. Odsúdený má taktiež zjavné sklony k páchaniu protispoločenskej činnosti a teda nerešpektovaniu všeobecne záväzných a všeobecne akceptovateľných noriem správania sa, kedy bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, následne došlo k nariadeniu výkonu zvyšku trestu. Primárne však nesplnenie obligatórnej podmienky podmienene prepustenia, predpokladu, že odsúdený bude viesť riadny život, vyplýva z tej skutočnosti, že tento v minulosti bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, konkrétne uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/57/2019, pričom v tomto prípade napokon došlo k nariadeniu výkonu zvyšku trestu odňatia slobody dňa 30.06.2022, a taktiež bol v minulosti podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 1PP/45/2020, pričom v danej veci taktiež došlo k nariadeniu zvyšku trestu odňatia slobody dňa 08.06.2021. Z uvedeného tak vyplýva, že odsúdený súdom poskytnutú možnosť preukázať svoje

polepšenie a opätovne sa zaradiť do spoločenského života opakovane nevyužil a ďalej sa dopúšťal trestnej činnosti. Preto zastáva názor, že u odsúdeného je potrebné vykonať celý uložený trest odňatia slobody. V rámci rozhodovania o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné posudzovať aj riziko návratu odsúdeného do zaužívaných koľají a teda v danom prípade k páchaniu ďalšej trestnej činnosti. S prihliadnutím na odpis registra trestov odsúdeného je toto riziko zvýšené, čomu nasvedčuje aj vysoké riziko recidívy. Odsúdený už v minulosti bol podrobený výkonu trestu odňatia slobody, pričom výkon tohto najprísnejšieho z druhov trestov ustanovených v trestnom zákone na odsúdeného nezapôsobil a nedosiahol sledovaný cieľ spočívajúci v odradení páchatela v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Na základe vyššie uvedeného má za to, že od odsúdeného nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a z hľadiska ochrany spoločnosti pred páchaním ďalších trestných činov je potrebné, aby odsúdený trest odňatia slobody vykonal. Preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a žiadosť odsúdeného o podmienčné prepustenie zamietol.

Na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti prokurátorom ako osobou na to oprávnenou krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo, a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

V prvom rade sťažnostný súd preskúmal zákonnosť postupu, z ktorého vyplýva, že konajúci súd po podaní žiadosti odsúdeným o podmienčné prepustenie nariadil verejné zasadnutie, na ktorom vykonal dokazovanie podľa pravidiel stanovených procesným predpisom, pričom rozsah dokazovania postačoval na rozhodnutie vo veci samej. Odsúdený mal možnosť vyjadriť sa k nielen k svojej žiadosti, ale aj k vykonaným dôkazom, keďže bol osobne prítomný na verejnom zasadnutí.

Konajúci súd pri rozhodovaní vychádzal z hodnotenia ÚVTOS, z ktorého vyplýva, že odsúdený nemal závažné nedostatky vo svojom správaní, jeho správanie bolo v súlade s ústavným poriadkom, pričom odsúdený má okrem 3 disciplinárnych odmiernych evidovaných aj kladné poznatky, kde s ohľadom na jeho správanie bol zaradený na nestráženom pracovisku s dohľadom. Svojím správaním si vytvoril podmienky na preradenie do ústavu s miernejšou diferenciacnou skupinou. Vo svojom súhrne uvedené zistenia vyhodnotil konajúci súd ako splnenie jednej z podmienok a to preukázanie polepšenia počas výkonu trestu. Aj druhú podmienku spočívajúcu v dôvodnom očakávaní, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, považoval konajúci súd za splnenú. Vychádzal pritom zo zistenia, že po prvej skúsenosti s výkonom trestu sa už závažnejšej trestnej činnosti nedopúšťal, keďže bol opakovane odsúdený za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia z dôvodu jeho pasívneho postoja k výkonu uloženého trestu.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že povedie v budúcnosti riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta SR zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Formálna podmienka spočívajúca vo výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody v posudzovanom prípade bola splnená, hoci odsúdený od 14.09.2020 vykonával aj zvyšok nevykonaných trestov, ktoré boli nariadené rozhodnutím súdu, a na ktoré sa podmienčné prepustenie v zmysle § 68 ods. 5 Tr. zákona nevzťahovalo.

Konajúci súd podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia rozsah výkonu všetkých trestov, ktoré v súčasnosti odsúdený vykonáva, pričom po posúdení doby ich trvania a možnosti aplikácie § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zákona uzavrel, že formálne podmienky boli splnené ku dňu 29.05.2023. Táto podmienka namietaná nebola, preto sťažnostný súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

Sťažnosťou nebola napádaná ani materiálna podmienka podmienčeného prepustenia spočívajúca v polepšení sa odsúdeného vo výkone trestu, ktoré sa posudzuje podľa plnenia povinností a na základe správania sa odsúdeného. Je potrebné prisvedčiť konajúcemu súdu, že hodnotenie má odsúdený veľmi priaznivé a práve v dôsledku jeho správania sa došlo užho k zmierneniu diferenciacnej skupiny výkonu trestu až do takej miery, že bol zaradený na nestrážené pracovisko. Boli mu udelené tri pochvaly ako disciplinárne odmeny za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení aktivít súvisiacich so

všeobecným rozvojom osobnosti. Záver konajúceho súdu, že odsúdený preukázal polepšenie svojim správaním a plnením svojich povinností, zodpovedá výsledkom dokazovania.

Ako to vyplýva z obsahu sťažnosti, sťažovateľ považoval záver konajúceho súdu o tom, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, za nesprávny dôvodiac, že bol viackrát súdne trestaný a bol dvakrát podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom výkon zvyšku trestu odňatia slobodu bol nariadený, pretože poskytnutú možnosť preukázať svoje polepšenie a opätovne sa zaradiť do spoločenského života nevyužil a dopúšťal sa trestnej činnosti.

S uplatňovanou sťažnostnou námietkou by bolo možné súhlasiť, pokiaľ by zistené okolnosti neumožňovali aj opačný záver.

V prvom rade je potrebné uviesť, že zákon ustanovuje predpoklad vedenia riadneho života odsúdeným v budúcnosti, čo zodpovedá textu „môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život“. Nejde teda o istotu, že po prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sa odsúdený už nedopustí žiadnej trestnej činnosti, ale o dôvodný predpoklad, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený povedie riadny život a riziko recidívy bude uňho minimálne. Správanie odsúdeného do budúcnosti ovplyvňuje aj samotný výkon trestu odňatia slobody, počas ktorého sa na odsúdeného pôsobí, aby po vykonaní trestu dodržiaval spoločenské normy. Výsledky programu zaobchádzania, ktorý má plniť odsúdený počas výkonu trestu, sa prejavujú už počas výkonu trestu. To vedia najlepšie posúdiť pracovníci a riaditeľ ÚZVJS.

Odsúdený preukazuje polepšenie svojim správaním a plnením povinností, čo bolo už konštatované vyššie, a to v miere nadštandardnej, ak k žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie sa pripojil aj riaditeľ ústavu.

Je síce faktom, že odsúdený má v registri trestov celkom 7 záznamov, avšak prvýkrát vykonával nepodmiennečný trest odňatia slobody až na základe rozhodnutia Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/7/2019 zo dňa 17.04.2019, keďže v skúšobnej dobe spáchal prečin výtržníctva. Rozhodnutiami Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/130/2019, 9T/58/2020 a 9T/138/2020 boli odsúdenému uložené nepodmiennečné tresty odňatia slobody za prečiny marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, podstata ktorých spočívala v nenastúpení predchádzajúceho výkonu uloženého trestu odňatia slobody v dobe uvedenej vo výzve súdu.

Pri hodnotení trestnej činnosti, za ktorú odsúdený v súčasnosti vykonáva uložené nepodmiennečné tresty, sa sťažnostný súd stotožnil so záverom konajúceho súdu, že táto je menšej závažnosti a je založená na pasívnom konaní odsúdeného.

Tiež je faktom, že odsúdený bol dvakrát podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, avšak pri druhom podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia mal odsúdený nevykonaný zvyšok trestu iba 4 dni.

So zreteľom na tieto okolnosti, ktoré nie sú celkom bežného charakteru, berúc do úvahy i správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody od 14.09.2020, čo je doba 3 rokov, počas ktorej bolo pôsobené na odsúdeného, pričom riaditeľ ústavu sám konštatuje čiastočné splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie s dohľadom, sťažnostný súd uzavrel, že dôvodný predpoklad, že odsúdený po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život, je daný. Odsúdený počas výkonu trestu udržiaval kontakt s družkou, deťmi a aj svojimi rodičmi, preto návrat do rodinného prostredia môže iba podporiť jeho snahu na slobode viesť riadny život.

Na základe uvedených úvah sťažnostný súd posúdil napadnuté uznesenie konajúceho súdu, ktorým bol odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, za vecne správne a zákonu zodpovedajúce. Stotožnil sa aj s určením skúšobnej doby na 3 roky, ktorá sa javí ako postačujúca na to, aby počas nej odsúdený svojim správaním preukázal, že využije zákonné možnosti na skrátenie trestu.

Sťažnostný súd po posúdení všetkých okolností posudzovaného prípadu, predovšetkým s prihliadnutím na vyjadrenie riaditeľa v hodnotení, že odsúdený za jasne stanovených pravidiel pod dôslednou kontrolou dokáže vystupovať spoločensky prijateľným spôsobom, dospel k záveru, že v rámci

výchovného pôsobenia na odsúdeného v skúšobnej dobe je potrebné nariadiť probačný dohľad, ktorý uložený napadnutým rozhodnutím nebol.

Na podklade tohto záveru a na základe pripojenia sa riaditeľa ústavu k žiadosti o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu sťažnostný súd postupom podľa § 194 ods. 3 Tr. poriadku iba doplnil napadnutý výrok o nariadenie probačného dohľadu na 2 roky podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona počas určenej skúšobnej doby a v rámci neho súčasne uložil odsúdenému povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Takýto postup umožňoval sťažnostnému súdu odporúčanie/návrh riaditeľa podmiennečne prepustiť odsúdeného s dohľadom.

K námietke sťažovateľa, že odsúdený už bol vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého bol podmiennečne prepustený a nedosiahol sa ním sledovaný cieľ, je potrebné uviesť, že prvýkrát vykonával odsúdený trest vo výmere 18 mesiacov vo veci Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/7/2019, na čo sťažnostný súd už v tomto rozhodnutí raz poukázal. Z tohto trestu bol odsúdený podmiennečne prepustený po vykonaní 10 mesiacov a niekoľkých dní, čo je podstatne kratšia doba ako v posudzovanom prípade vykonaný trest v trvaní 3 rokov. Na odsúdeného sa tak dlhšie výchovne pôsobilo a preto je možný záver o dôvodnosti vedenia riadneho života. Preto sa sťažnostný súd nestotožnil s prezentovaným názorom prokurátora.

V závere si dovoľuje sťažnostný súd ešte poznamenať, že je už iba na odsúdenom, ako sa bude správať a či využije tento zákonný benefit v prospech seba. V prípade, že odsúdený nebude dodržiavať podmienky dohľadu a dodržiavať spoločenské normy, zvyšok trestu odňatia slobody mu bude nariadený.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré sťažnostný súd nevyhovel v celom rozsahu sťažnosti prokurátora, ale na jej podklade sprísnil podmienky podmiennečného prepustenia odsúdeného A. B..

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.